

Bohoslužby v Zábřehu 17.srpna 2014

Mt 15,21-28

Milé sestry, milí bratři, když jsem chodil do školy, měli jsme docela jasné představy o tom, co jsou to lutířáci. Dělají ze sebe kdovíco, mají paneláky, mají zdravotní středisko, ale nemají svou školu. Tak je vidíte, hrají si na pupek světa a přitom jsou spíše trochu jinou jeho částí. Když jsme pak začali jezdit autobusem do města, tak také bylo hned jasné, kdo vždycky zacpe prostor u dveří, takže v té naší krásné dědině nemůžeme skoro ani vystoupit. Bylo to takové dětské pošťuchování, ale cosi z něj zůstává v člověku stále. Je to vědomí toho, že zde nejsme jen my, ale jsou zde i oni. A právě ti oni jsou vždycky trochu divní, máme se před nimi na pozoru. Některé věci dělají jinak a taky asi i jinak myslí. No prostě k těm druhým máme jiný vztah, nejsou nám tak blízcí, posuneme je na vedlejší kolej.

Dalo by se říct, že toto jednání je veliký nešvar. Vždyť jde o poměrně nespravedlivé souzení druhých. Ani toho člověka neznám, ale protože je právě odtama, tak od něj nečekám nic dobrého. Trochu tedy překvapí, když takové jednání najdeme i u Ježíše. Přijde za ním pohanka, potřebuje jeho pomoc a on ji řekne, že ne, protože nepatří ke stejnému lidu. Je poslán jen ke ztraceným ovcím z domu Izraelského. Ostatní tím pádem mají smůlu. Dokonce učedníci, jinak spíše tvrdší, se jí zastávají, aby ji vyhověl, ale ani to nezabírá. Trvá na svém. A říká to přímo i té ženě. Ne, nejde to. Nemůže ji, jako pohance dát to, co patří Božím dětem. Kdyby tímto veršem text končil, asi bychom s tím neměli veliký problém. Pravda, ta žena projevuje stejnou úctu, jakou učedníci, nazývá Ježíše Pánem, dokonce se před ním klaní. To je všechno moc hezké, ale přeci jen je to pohanka a kdo ví, co vším tím myslí. Když ona nazývá Ježíše Pánem, je to zcela něco jiného, než když tak činí učedníci. Přeci nemůže myslet to samá, vždyť pojem bůh pro ni znamená něco úplně jiného. Takže se sice snaží, ale to není přeci všechno. Chybí jí to podstatné, původ, zaškatulkování do té správné krabičky.

Kdyby text odmítnutím té ženy končil, měli bychom asi docela silnou oporu pro své vlastní škatulkování. Ale na druhou stranu bychom asi vůbec neznali Ježíše. Vždyť my jsme svým původem také pohané. A tak by i pro nás platilo ono poměrně tvrdé slovo, že Ježíš přichází jen ke ztraceným ovcím domu Izraelského a ti, kdo tam nepatří nemají šanci účastnit se jeho díla. Je tedy i pro nás dobré, že text nekončí Ježíšovým odmítnutím, ale pokračuje obhajobou té ženy. Nenechá se odbít, ale navazuje na Ježíšovo přirovnání pohanů ke psům. Její slova jsou slovy pokory. Ano, je pohanka, je v postavení, kdy není hodna, aby přijala od Ježíše tak veliký dar. Nesnaží se zakrývat svůj původ. Avšak dává Ježíši do úvahy, že i postavení psa není

beznadějné. Ano, chléb je určen dětem, ale psi pod stolem jedí alespoň drobty. Také na ně přeci něco zbyde, nezůstávají hladoví. Právě tato ženina odpověď mění celou situaci. Bůh, který poslal Ježíše má ve své péči celé stvoření. Nepečuje přeci jen o svůj lid, ale pečuje i o ten zbytek. Na toto slovo reaguje Ježíš, že je to slovo víry.

Když žena použila výraz označující Ježíše synem Davidovým, když ho nazvala Pánem, to všechno mohlo být jen přejmutím názvosloví, nemuselo to nic vyjadřovat o jejím vztahu k Ježíši či jeho Otcí. Jakmile ale poukáže na péči Hospodinovu o celé stvoření, tak vyjadřuje jeho jedinečné postavení i pro její život. Není jeden z těch bohů, které se rozhodla ctít, ale je nad nimi. On není jen Bůh Izraele, ale je Pánem celé země, tedy i jejím Pánem. Toto vyznání je tak něco zcela nevídaného. I když je Ježíš poslán jen k uzdravení domu Izraelského, jeho poslání hranice tohoto domu přesahují, protože tyto hranice přesahuje i Bůh svým dílem. A tak se oné ženě pohance dostává, co žádala. Její dcerka je uzdravena. Zakusila Boží milost. Ne proto, že by Ježíše ukecala, že by se domohla svého práva. Spíše proto, že poznala skutečnou hloubku Božího díla. Poznala, že hranice, které mají lidé v sobě zakořeněné, mohou padnout, mohou být zbořeny. Síla, která je boží, je víra.

Setkání Ježíše a té pohanské ženy otevřelo učedníkům, a jejich prostřednictvím i nám, nový pohled na Boží lid, jeho vymezení, jeho místo v Božím plánu se světem. Na základě smlouvy mezi Hospodinem a jeho lidem uzavřené na Sinaji, byl tento lid něčím zvláštním, výjimečným. To vlastně platí stále. Na tom se toho moc nemění. Není ale majitelem Božího Zákona, není držitelem Boží pravdy. Je svědectvím Boží péče. Bůh dal Izraeli Zákon, dal svému lidu poznat svou smlouvu a tento lid ji má opečovávat. V tom je výjimečnost jeho poslání. Je to ale poslání služebné. To znamená, že nemá vytvářet hranice, za kterými se uzavře, ale naopak. Je svědkem těm, kdo jsou za nimi, služebníkem těch, kdo přicházejí a hledají, tak jako hledala ona žena pohanka. Její příběh otevírá poznání, že Boží milost platí celému stvoření. Ostatně jeden z přítomných, Petr, to později zažije ještě jednou, když mu Bůh sám řekne, že to, co on prohlásil čistým, nemá považovat za nečisté. Není tedy bez souvislosti, že právě spor o čistotu tomuto příběhu ženy pohanky předchází. Být čistý znamená, že člověk je hoden předstoupit před Boží tvář, je hoden mít podíl na jeho zaslíbení. K této čistotě nevede cesta obřadem nebo spolehnutím na svůj původ, ale právě vírou. Tak jak to později rozvíjí apoštol Pavel. Spravedlivým před Bohem se člověk nestává proto, že vykoná předepsaný úkon, ale protože Bohu odevzdá své srdce, uvědomí si své postavení, pokoří se před jeho majestátem, vyzná svoji víru. Tedy učiní přesně to, co ona žena pohanka. Nemusela se stát vnějšně Izraelkou, aby dosáhla k Boží milosti. Stačilo ji pokořit se před Bohem, přijmout, že je jen pes, který se živí drobečky někde pod stolem. Stačilo přijmout skutečnost svého postavení a v této skutečnosti doufat.

Pro nás má tedy text hned dva významy. Za prvé nás vede k pokoře před Bohem, k tomu, abychom si mohli uvědomit, kdo jsme a proč dostáváme, co máme. Vždyť i my jsme oni psi,

kteří žijí z milosti svého Pána. Tento text nás stále drží nohama na zemi, abychom nemířili výš, než je nám dáno. Drží nás, abychom si nezakládali na sobě a nepředstupovali před Boha s tím, že přeci jsme jeho, tak nás musí slyšet, musí pomáhat. Stále máme mít ono povědomí, kdo jsem já, že se mi děje taková milost? Kdo jsem, že Bůh se ke mně sklání? Nejsem nic, ale pro Boha mám právě jako to nic velikou cenu, protože jsem jeho stvořením. Proto se k němu můžu obracet, i když nejsem původem Izraelec. Za druhé nás vede text k otevřenosti. Přeci jen máme někdy sklony být uzavřenou elitou. Jako evangelíci máme být jistě na co hrdí. Mnoho jsme od Boha dostali, poznali jsme sílu jeho požehnání a milosti. Měli bychom na čem stavět svou výjimečnost. Avšak nic výjimečného nejsme. Jsme stejní jako ostatní lidé. Zápasíme s hříchem, čelíme stejným slabostem. Přeci jen ale jednu výhodu máme. Ta nás ale nestaví výš než ostatní. Ta nás spíše vede k tomu, abychom jim byli pomocí. Mělo by tedy platit, že je jedno, odkud ten druhý pochází, jak vypadá, kam ho zařadit. Tyto věci nemají žádný význam, protože Boží milost tyto rozdíly nevnímá a připojuje ke svému lidu ty, kteří se odevzdali Kristu a touží ho následovat. Nic jiného nerozhoduje. A tak, když přichází někdo, kdo je jiný, kdo nectí Boha tak jako my, buďme mu svědky Boží lásky, Božího jednání s člověkem. Buďme svědky v pokoře a důvěře.

Na příběhu ženy pohanky poznáváme, že cesta k Bohu je nemyslitelná bez jeho milosti. A tato milost očekává jen naši víru. Nikoliv slova vyznání, nikoliv symbolické úkony, ale nehranou víru, která řídí naše kroky. Čisti Bohu se stáváme, když věříme v jeho pomoc vzdor okolnostem. Tak jako před tou ženou, bývá i před námi mnoho překážek, na kterých by bylo nejjednodušší to vzdát. Hned po setkání s Ježíšem, když ji řekl, že nemůže žádat, co patří jiným, mohla odejít a těšit se sama tím, že přeci zkusila, co mohla. I když to její dceři záchranu nepřineslo, může mít svědomí čisté. Avšak její víra ji zde skončit nedovolila. A zde nastal ten zlom víry, zlom mezi tím, že přicházím, protože je to nejjednodušší cesta a tím, že přicházím, protože je to jediná cesta. Když mluví o drobtech pod stolem, jakoby říkala, jen ty Ježíši můžeš pomoci, proto k tobě přicházím. A to je právě ta víra, která i nás vede dál vzdor překážkám. Nemá cenu vzdát to s tím, že když nepomůže Ježíš, zkusím něco jiného. Ježíš není jedna z cest, jak dojít milosti. On je jediná cesta. A proto má smysl dát všechny síly k tomu, abychom právě u něj hledali uzdravení života svého i našich blízkých. A má smysl pomáhat v tomto hledání i všem, kdo přicházejí jako ta žena pohanka odjinud, z jiného prostředí.

Pane Ježíši, uzdravil jsi svým dotekem nejen mnohé nemoci, ale i naši soběstřednost, naši pýchu, naši výlučnost. V pokoře tě chceme následovat a hledat ne v čem jsou druzí jiní, ale v čem jim můžeme pomoci na cestě za tebou.

Neděle 17.srpna 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Pondělí, 29 Zář 2014 10:16 -

Amen.